

ΜΗΝΥΜΑ
ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΜΑΘΗΤΕΣ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΟΡΤΗ ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΙΕΡΑΡΧΩΝ
(30 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2025)

Αγαπητά μας παιδιά,

Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας μας ἐπικοινωνεῖ σήμερα μαζί σας γιά νά σᾶς ἐκφράσει τίς πλέον ἐγκάρδιες εὐχές Της μέ τήν εὐκαιρία τῆς ἐορτῆς τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν, οἱ ὁποῖοι εἶναι προστάτες τῆς Παιδείας καί τῶν Γραμμάτων.

Ἱεράρχης, ὅπως γνωρίζετε, σημαίνει Ἐπίσκοπος. Ἐπομένως οἱ Τρεῖς Ἱεράρχες, Βασίλειος ὁ Μέγας, Γρηγόριος ὁ Θεολόγος καί Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, ἦταν Ἐπίσκοποι τῆς Ἐκκλησίας, δηλαδή Πατέρες πνευματικοί τῶν πιστῶν καί Διδάσκαλοι τῆς Ἐκκλησίας, φορεῖς τοῦ χαρίσματος τῆς Ἱερωσύνης τοῦ Χριστοῦ καί συνεχιστές τοῦ ἔργου Του.

Ἡ Ἱερωσύνη ἔχει δοθεῖ στήν Ἐκκλησία γιά νά τελοῦνται τά ἅγια Μυστήρια, τό Βάπτισμα, τό Χρῖσμα, ἡ Θεία Εὐχαριστία κ.λπ., ὥστε νά ἀγιάζονται οἱ πιστοί καί νά ἐνώνονται μέ τόν Χριστό καί μεταξύ τους. Γι' αὐτό οἱ Τρεῖς Ἱεράρχες μέ ὅλη τήν δύναμη τῆς ψυχῆς τους καλλιέργησαν τό πνεῦμα τῆς ἐνότητας τόσο στόν χῶρο τῆς Ἐκκλησίας, ὅσο καί γενικότερα στό κοινωνικό περιβάλλον ὅπου ἔζησαν. Θεωροῦμε ὅτι δέν χρειάζεται κἄν νά ἀναφέρουμε ὅτι ἡ ἐνότητα εἶναι μία κατάσταση, ἕνας τρόπος ζωῆς, πού χρειάζεται πολύ μόχθο καί κόπο γιά νά ἐπιτευχθεῖ καί νά διατηρηθεῖ σέ ἕνα ἱκανοποιητικό ἐπίπεδο. Καί τοῦτο συμβαίνει γιατί, δυστυχῶς, δέν ἐπικρατεῖ πάντοτε στίς σχέσεις μας μέ τούς ἄλλους ἀνθρώπους ἡ δύναμη τῆς ἀληθινῆς ἀγάπης, τῆς εἰρήνης, τῆς συναλληλίας. Ἀντιθέτως, ὄχι σπάνια, κυριαρχεῖ ἡ ἰδιοτέλεια, δηλαδή ἡ πέρα τοῦ δέοντος προσήλωση τοῦ ἀνθρώπου στό ἀτομικό του συμφέρον, ἡ φιλαυτία, ἡ ἀλλοίωση τῆς ἀγάπης καί ἔτσι διασπᾶται ἡ ἐνότητα καί ἐπέρχεται ὁ διχασμός, ἡ διαίρεση, ἡσχάση. Γι' αὐτό ἡ Ἐκκλησία δέν παύει νά προβάλλει μέ κάθε τρόπο τίς φωτεινές Μορφές τῶν

Τριῶν Ἱεραρχῶν· καθότι, οἱ Πατέρες αὐτοὶ ἔζησαν ὅσο πιό ἔντονα γίνεται τὴν Ἀλήθεια καὶ τὴν Ζωὴ τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ. Τοιοῦτοτρόπως, ἀναδεικνύονται πρότυπα καὶ γιὰ τὴν δική μας πορεία σὲ αὐτόν τόν κόσμο· πρότυπα ζωῆς, ἀγωνιστικότητας, θάρρους, προσηλώσεως στὶς ἀρχές, τίς ἀξίες, τὰ ἰδανικά μέ τὰ ὁποῖα εἶχαν διαμορφώσει τὴν προσωπικότητά τους καὶ εἶχαν νοηματοδοτήσει τὴν ζωὴ τους.

Ἐπὶ παραδείγματι, ὁ Μέγας Βασίλειος καὶ ὁ Γρηγόριος ὁ Θεολόγος ἀγωνίσθηκαν νὰ διαφυλάξουν τὴν ἐνότητα τῆς Ἐκκλησίας, διότι κατὰ τὸν 4^ο αἰῶνα ὁπότε ἔζησαν, κινδύνευσε σὲ μεγάλο βαθμὸ ἡ ἀκεραιότητα, ἡ αὐθεντικότητα τῆς πίστεως ἀπὸ μία φοβερὴ αἵρεση πού ὀνομάσθηκε «Ἀρειανισμός» καὶ ἀρνιόταν τὴν θεότητα τοῦ Χριστοῦ. Ὅμως, οἱ Ἀπόστολοι, οἱ Πατέρες, οἱ Μάρτυρες ἔδωσαν καὶ τὴν ἴδια τους τὴν ζωὴ, προκειμένου νὰ διακηρύξουν ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστός εἶναι ὁ Ἀληθινὸς Θεός, μαζί μέ τὸν Πατέρα καὶ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα, καὶ ἔτσι κάθε ἓνας πού πιστεύει ὀρθά σὲ Αὐτόν γίνεται υἱὸς τοῦ Θεοῦ, σύμφωνα μέ τὴν δωρεὰ τοῦ Θεοῦ.

Ἐπειτα, οἱ Τρεῖς Ἱεράρχες μόχθησαν μέ ὅλες τους τίς δυνάμεις γιὰ νὰ βοηθήσουν τοὺς ἀνθρώπους νὰ ἐννοήσουν ὅτι χωρὶς τὴν ἀληθινὴ ἀγάπη καταστρέφεται εὐκόλα ἡ ἐνότητα μεταξύ τῶν ἀνθρώπων. Γι' αὐτό οἱ ἴδιοι ἔγιναν ἔμψυχες εἰκόνες ἀγάπης καὶ μάλιστα ὑπέστησαν πολλές θλίψεις καὶ κακουχίες ἐξαιτίας τῆς προσηλώσεώς τους σὲ ἔργα ἀληθινῆς ἀγάπης. Λόγου χάριν, ἀναφέρεται ὅτι ἓνας ἀπὸ τοὺς λόγους γιὰ τοὺς ὁποίους ἐξορίσθηκε στὰ βάθη τῆς Ἀσίας ἀπὸ τὴν τότε πολιτικὴ ἐξουσία ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, ἦταν ὅτι ἴδρυσε λεπροκομεῖα κοντὰ σὲ ἐκτάσεις πλουσίων γαιοκτημόνων, οἱ ὁποῖοι ζημιώθηκαν οικονομικά. Βλέπετε, σὲ κάθε ἐποχῇ, ἡ ἐνότητα, ἡ ἀγάπη, ἡ φιλία ἀπειλοῦνται ἀπὸ τὰ οικονομικά συμφέροντα, ἀπὸ τὸν ἐγωισμό, ἀπὸ τοὺς πολέμους καὶ τίς διαμάχες. Ὅμως, οἱ ἄνθρωποι λησμονοῦν ὅτι διασπῶντας τὴν ἐνότητα, καταργῶντας τὴν εἰρήνη καὶ τὴν ἀγάπη βλάπτουν ἀνεπανόρθωτα τὸν ἴδιο τὸν ἑαυτό τους. Γιατί κανεὶς δέν μπορεῖ νὰ ὑπάρξει μόνος του. Ὑπάρχουμε σὲ σχέση καὶ ἀναφορὰ μέ τὸν Θεὸ καὶ τὸν συνάνθρωπο. Καὶ γι' αὐτό ἡ ζωὴ μας ἔχει μοναδικὴ ἀξία, νόημα καὶ περιεχόμενο. Τὸ δῶρο τῆς ζωῆς μᾶς δόθηκε γιὰ νὰ μάθουμε ὅτι χωρὶς τὸν ἀγῶνα γιὰ συνύπαρξη, αὐτοκαταργεῖται ἡ ὑπαρξη· χωρὶς τὴν ἐνότητα ἐπέρχεται ὁ μαρασμὸς καὶ ὁ ξεπεσμός τοῦ ἀνθρώπου.

Αγαπητά μας παιδιά,

σέ μία εποχή σάν τήν δική μας, στήν όποία μέ θλίψη βλέπουμε τίς τραγικές συνέπειες τῆς ἀπομακρύνσεως τοῦ ἀνθρώπου ἀπό τήν πίστη, τήν Ἐκκλησία καί τόν Θεό· σέ μία εποχή στήν όποία οἱ ἄνθρωποι θέτουν τό Εὐαγγέλιο τῆς εἰρήνης, τῆς ἐνότητας, τῆς ἀγάπης στό περιθώριο τῆς ζωῆς τους, γιατί ἀγνοοῦν τήν εὐεργετική του ἐπίδραση καί δύναμη στήν διαμόρφωση τῆς ἀνθρώπινης συνειδήσεως, ἐμεῖς ἄς παραμείνουμε ἐνωμένοι μέ τόν Χριστό καί μεταξύ μας, ὅπως οἱ Τρεῖς Ἱεράρχες. Ἄς διατηρήσουμε ζωντανή τήν φλόγα τῆς πίστεως καί ἄς τήν μεταδίδουμε καί στούς ἄλλους μέ τά ἔργα καί τόν λόγο μας· μέ τήν ζωή καί τό ἦθος μας· μέ τήν ἀγάπη καί τήν ἐνότητά μας. Αὐτό δέν ἔπραξαν καί οἱ Τρεῖς Ἱεράρχες; Ὑπῆρξαν κάποτε καί αὐτοί παιδιά. Ἀντιμετώπισαν τίς δυσκολίες κάθε περιόδου τῆς ἀνθρώπινης ζωῆς. Ταλαιπωρήθηκαν ἀφάνταστα ἀπό αὐτό πού ὀνομάζουμε «κατεστημένο». Ὅμως στάθηκαν ὀρθιοί, ἐνωμένοι, δυνατοί· καθότι ἡ ζωή τους στηριζόταν στήν Πέτρα, στόν Βράχο τῆς πίστεως, πού ὀνομάζεται Ἰησοῦς Χριστός.

Σᾶς εὐχόμαστε στόν Χριστό νά θεμελιώνεται καί ἡ δική σας ζωή. Νά ἔχετε ἀγάπη, ἐπιθυμία γιά ἐνότητα καί συναλληλία· γιά νά κυριαρχήσει κάποτε στόν κόσμο μας ἡ πολυπόθητη εἰρήνη, ἡ καταλλαγή, ἡ συμφιλίωση.

Σᾶς εὐχόμαστε ἐπίσης, νά προσδεύσετε στίς σπουδές σας καί, ἐν γένει, στήν ζωή σας καί νά γίνετε φάροι φωτεινοί, ἄνθρωποι ἀληθινοί, ὅπως ἔλεγε καί ὁ ἀρχαῖος ποιητής Μένανδρος· «Ὡς χαρίεν ἔστ' ἄνθρωπος, ὅταν ἄνθρωπος ᾖ!» (Πόσο χαριτωμένος, πόσο ὁμορφος εἶναι ὁ ἄνθρωπος, ὅταν εἶναι ἄνθρωπος!). Καί ἄς μή λησμονοῦμε ὅτι πραγματικά ἄδειος εἶναι ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, πού εἶναι γεμᾶτος μόνον ἀπό τόν ἴδιο τόν ἑαυτό του.

Μετά πολλῶν πατρικῶν εὐχῶν καί ἀγάπης ἐν Κυρίῳ,
Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ι Ε Ρ Ω Ν Υ Μ Ο Σ

ΚΑΙ ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΔΙΑΡΚΟΥΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ